

LÊ-NIN

TOÀN TẬP

HAI SÁCH LƯỢC
CỦA ĐẢNG DÂN CHỦ - XÃ HỘI
TRONG CÁCH MẠNG DÂN CHỦ

11

GIAI CẤP VÔ SẢN TIỀN HÀNH ĐẦU TRANH,
GIAI CẤP TƯ SẢN
LUỒN VÀO NẮM LẤY CHÍNH QUYỀN

THÁI ĐỘ CỦA ĐẢNG DÂN CHỦ - XÃ HỘI
ĐỐI VỚI PHONG TRÀO NÔNG DÂN

CHỦ NGHĨA XÃ HỘI VÀ NÔNG DÂN

BÀI HỌC CỦA CÁC SỰ BIẾN Ở MÁT-XCƠ-VA

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

V.I.LÊ-NIN

TOÀN TẬP

11

(Tháng Bảy - tháng Mười 1905)

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA
HÀ NỘI - 2005

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Khẳng định chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam hành động là vấn đề có tính nguyên tắc đối với cách mạng Việt Nam; là bước phát triển về nhận thức và tư duy lý luận của Đảng ta trong công cuộc đổi mới, quyết tâm xây dựng đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa.

Những thành tựu mọi mặt do công cuộc đổi mới đất nước mang lại trong những năm qua thật đáng trân trọng và khích lệ, đồng thời đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân phải tiếp tục nghiên cứu, phát triển lý luận cách mạng khoa học của chủ nghĩa Mác - Lênin để giải quyết những vấn đề thực tiễn đang đặt ra trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Với tinh thần đó, việc tìm hiểu, nghiên cứu có hệ thống và vận dụng sáng tạo những tư tưởng, những tinh hoa của chủ nghĩa Mác - Lênin là vô cùng quan trọng và cấp thiết đối với chúng ta hiện nay.

Đáp ứng nhu cầu học tập, nghiên cứu lý luận của đông đảo bạn đọc, đặc biệt là của các nhà hoạch định chính sách, các nhà khoa học, các nhà nghiên cứu, giảng viên và sinh viên các trường đại học, nhân dịp kỷ niệm 135 năm ngày sinh của Vladimira Illich Lênin (22-4-1870 - 22-4-2005), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia xuất bản Bộ sách quý *V.I. Lenin - Toàn tập* gồm 55 tập và hai tập tra cứu.

Bộ sách *V.I. Lenin - Toàn tập* ra mắt bạn đọc lần này được xuất bản theo đúng nguyên bản của bộ *V.I. Lenin - Toàn tập*, tiếng Việt, do Nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội, hợp tác với Nhà xuất bản Tiến bộ, Mát-xcơ-va, xuất bản vào những năm 70 - 80 thế kỷ XX.

* * *

Tập 11 của Bộ sách *V.I. Lênin - Toàn tập* bao gồm các tác phẩm của V.I. Lênin viết từ tháng Bảy đến ngày 12 (25) tháng Mười năm 1905.

Đây là thời kỳ cuộc cách mạng dân chủ - tư sản ở Nga đang phát triển mạnh mẽ. Đại hội III Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga họp mùa xuân 1905, đánh dấu mốc lớn trong lịch sử Đảng bôn-sê-vích; giai cấp tư sản ngày càng tỏ rõ bản chất phản cách mạng, đi ngược lại lợi ích của dân tộc. Những tác phẩm của Lênin viết trong thời kỳ này chỉ rõ sự cần thiết phải thống nhất hành động của giai cấp vô sản và Người khảng định một đảng vô sản kiêu mới cùng sách lược đúng đắn là yếu tố tiên quyết cho sự thành công của cách mạng. Những tác phẩm viết trong thời kỳ này cũng vạch trần bản chất phản cách mạng của giai cấp tư sản và lập trường cơ hội của những người men-sê-vich Nga.

Nội dung những tác phẩm chính trong tập này được phân tích khá toàn diện trong phần *Lời tựa* in ở đầu sách, do Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin (Liên Xô) viết cho lần xuất bản bằng tiếng Việt.

Phần Phụ lục và các Bản chỉ dẫn (với những số trang tương ứng của phần nội dung trong tập) ở cuối sách được trình bày hết sức khoa học và chuẩn xác; đây là phần tra cứu rất bổ ích, góp phần làm sáng tỏ nhiều vấn đề trong nội dung tác phẩm, giúp bạn đọc hiểu sâu sắc hơn tư tưởng của V.I. Lênin.

Chú thích cuối trang bằng dấu (*) là của V.I. Lênin; Chú thích bằng chữ số Arập (¹) là của Viện Nghiên cứu chủ nghĩa Mác - Lênin trực thuộc Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Liên Xô (trước đây).

Hy vọng Bộ sách sẽ là tài liệu nghiên cứu và tham khảo bổ ích cho bạn đọc.

Tháng 6 năm 2005

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

LỜI TỰA

Tập 11 trong V.I. Lê-nin Toàn tập, gồm những tác phẩm thuộc về thời kỳ từ tháng Bảy đến ngày 12 (25) tháng Mười 1905. Chiếm vị trí trung tâm trong tập này là cuốn "Hai sách lược của Đảng dân chủ - xã hội trong cách mạng dân chủ", viết vào tháng Sáu - tháng Bảy 1905.

Đặc điểm của thời kỳ này là sự phát triển hơn nữa của cách mạng ở Nga - cuộc cách mạng dân chủ - tư sản đầu tiên trong thời đại chủ nghĩa đế quốc. Đại hội III Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga, họp vào mùa xuân 1905, là một cái mốc lớn trong lịch sử đảng bôn-sê-vích. Những nghị quyết của đại hội, kế hoạch chiến lược và đường lối sách lược do đại hội đề ra, là cương lĩnh chiến đấu của đảng trong cuộc đấu tranh đưa cách mạng dân chủ đến thắng lợi. Sau đại hội, nhiệm vụ đặt ra trước đảng bôn-sê-vích là: siết chặt hàng ngũ đảng chung quanh những nghị quyết đã được đại hội thông qua, hướng công tác của tất cả các tổ chức đảng vào việc thực hiện các nghị quyết ấy, giải thích những nghị quyết ấy trong quần chúng công nhân, triệt để vạch trần sách lược cơ hội chủ nghĩa của phái men-sê-vich, một sách lược đưa đến thu hẹp cách mạng, và trao quyền lãnh đạo cách mạng vào tay giai cấp tư sản.

Các nghị quyết của hội nghị phái men-sê-vich họp ở Giơ-ne-vơ cùng một lúc với Đại hội III Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga, đã cho thấy rõ ràng đường lối sách

lược của họ hoàn toàn trái ngược với đường lối sách lược của những người bôn-sê-vích. Bằng hành động của mình, những người men-sê-vích đã phá vỡ sự thống nhất trong hàng ngũ giai cấp công nhân, và đây là mối nguy hại lớn đối với cuộc đấu tranh giành thắng lợi cho cách mạng. Điều cần thiết lúc đó là phải vạch trần phái men-sê-vích, phải thống nhất được hành động của giai cấp vô sản, bảo đảm được sự ủng hộ của lực lượng chiến đấu của giai cấp công nhân và tất cả những người lao động đối với những khẩu hiệu sách lược của những người bôn-sê-vích.

Trong những điều kiện ấy, cuốn "Hai sách lược của Đảng dân chủ - xã hội trong cách mạng dân chủ" của V.I. Lê-nin, xuất bản vào tháng Bảy 1905, có ý nghĩa to lớn. Trong cuốn sách này, Lê-nin đã luận chứng những nghị quyết của Đại hội III Đảng công nhân dân chủ - xã hội Nga, chiến lược và sách lược của đảng bôn-sê-vích. Phát triển chủ nghĩa Mác một cách sáng tạo, V.I. Lê-nin đã nghiên cứu những vấn đề về đặc điểm của cuộc cách mạng dân chủ - tư sản ở Nga diễn ra trong thời đại chủ nghĩa đế quốc, về động lực và triển vọng của nó, về quá trình chuyển biến cách mạng dân chủ - tư sản thành cách mạng xã hội chủ nghĩa và những điều kiện của sự chuyển biến ấy, về vai trò lãnh đạo của đảng vô sản kiểu mới, điều kiện quyết định đưa cách mạng đến thắng lợi. Lê-nin phê phán tỉ mỉ và toàn diện những nghị quyết cơ hội chủ nghĩa của hội nghị men-sê-vích ở Gio-ne-vơ, chỉ rõ rằng phái men-sê-vích đã xa rời chủ nghĩa Mác, đã giải quyết một cách giáo điều những vấn đề quan trọng nhất của cách mạng. Đồng thời, Lê-nin cũng vạch trần những khuynh hướng cải lương chủ nghĩa của những thủ lĩnh Quốc tế II, những kẻ đã ủng hộ phái men-sê-vích.

Lê-nin chỉ ra rằng những khẩu hiệu sách lược đúng đắn của đảng vô sản là đặc biệt quan trọng cho việc lãnh đạo quần chúng. Lê-nin viết rằng không có gì nguy hiểm

hơn là hạ thấp vai trò của một sách lược kiên định về nguyên tắc trong thời kỳ cách mạng, "...việc thảo ra những nghị quyết sách lược đúng lại có một ý nghĩa trọng đại đối với một chính đảng muốn lãnh đạo giai cấp vô sản theo tinh thần những nguyên tắc kiên định mác-xít, chứ không phải chỉ có chạy lèo dẽo theo đuôi các sự biến" (xem tập này, tr. 6). Những người bôn-sê-vich đã đề ra được một sách lược đúng đắn, đã xác định được nhiệm vụ của đảng và của giai cấp công nhân trong cách mạng.

Trong cuốn "Hai sách lược của Đảng dân chủ - xã hội trong cách mạng dân chủ", Lê-nin đã luận chứng một cách toàn diện tư tưởng nói rằng giai cấp vô sản có thể và phải là lãnh tụ, là người lãnh đạo cách mạng dân chủ - tư sản ở Nga trong hoàn cảnh lịch sử mới.

Người giải thích rằng giai cấp công nhân thiết tha mong muốn sao cho những cải tạo dân chủ - tư sản được tiến hành không phải bằng con đường cải lương, mà bằng con đường cách mạng; cách mạng sẽ kiên quyết làm cho lực lượng sản xuất có khả năng phát triển, không còn bị trói buộc bởi các tàn tích của chế độ nông nô, sẽ tiêu diệt chế độ chiếm hữu ruộng đất của bọn địa chủ và lật đổ chế độ chuyên chế của Nga hoàng. Cách mạng dân chủ - tư sản có lợi cho giai cấp vô sản, vì thắng lợi của nó sẽ tạo cho giai cấp vô sản có khả năng giành được các quyền tự do dân chủ, củng cố các tổ chức của mình, có được kinh nghiệm và thói quen lãnh đạo quần chúng lao động và tiến hành cuộc đấu tranh giành chính quyền. Lê-nin viết: "Cuộc cách mạng tư sản càng đầy đủ và kiên quyết bao nhiêu, càng triệt để bao nhiêu, thì cuộc đấu tranh của giai cấp vô sản cho chủ nghĩa xã hội, chống lại giai cấp tư sản sẽ càng được bảo đảm bấy nhiêu" (xem tập này, tr. 45).

Cách mạng dân chủ - tư sản ở Nga là một cuộc cách mạng nhân dân. Nó đã phát động được quần chúng nhân dân, những tầng lớp xã hội thấp nhất, bị đè nặng dưới ách áp